

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

2024-06-10 08:30 CEST

Slutredovisning av regeringsuppdraget ”Erfarenheter från Ukraina – lärdomar från det civila försvaret”

Tidiga förberedelser, planering och ett samhälle med både omställningsförmåga och uthållighet skapar motståndskraft i krig. Det är något MSB ännu en gång konstaterar när myndigheten nu lämnat in regeringsuppdraget ”Erfarenheter Ukraina – lärdomar för det civila försvaret”.

I rapporten framkommer det också tydligt att samhället inte ska utgå från att civilbefolkning och civil infrastruktur är fredade i krig.

- De lärdomar som framkommer i rapporten "Erfarenheter från Ukraina" som vi lämnat in till regeringen idag bekräftar i stort de antaganden som redan har gjorts i uppbyggnaden av det svenska civila försvaret eller som vi har redovisat i olika regeringsuppdrag avseende prioriterade åtgärder för det civila försvaret, säger Charlotte Petri Gornitzka, generaldirektör på MSB.

MSB:s svar på regeringsuppdraget bör ses som en del i ett kontinuerligt arbete med att fördjupa lärdomarna från Ukraina, ett arbete som kommer att vara viktigt långt efter att kriget är över. I regeringsuppdraget har MSB också valt att lyfta fram ett antal rekommendationer. Rekommendationerna bygger på lärdomar från Ukraina som MSB i ljuset av nuvarande svensk beredskapsplanering bedömer vara särskilt viktiga att arbeta vidare med. Det handlar om frågor där antingen ansvarsfördelning eller finansieringsformer i Sverige är oklara eller där de av andra anledningar bör få en mer central roll i den svenska beredskapsplaneringen. Detta betyder inte att dessa är de mest prioriterade åtgärderna för det civila försvaret utan det kan finnas andra åtgärder som sammantaget är mer prioriterade för det svenska civila försvaret.

- Det behöver finnas möjlighet att omfördela förstärkningsresurser nationellt för att täcka regionala och lokala behov.
- Sverige behöver förbereda effektiva former för mottagande och distribution av internationellt stöd.
- Den svenska allmänheten behöver utbildas i hur blödningar stoppas i väntan på att ambulans anländer.
- Det svenska civila försvaret behöver planera för utbredd psykisk ohälsa i händelse av krig. Ansvar för sammanhållen planering avseende begravningsverksamhet under höjd beredskap behöver pekas ut.
- Ansvar för svensk reparationsberedskap behöver pekas ut.
- Svensk beredskapsplanering behöver säkerställa att människor på flykt inom landet kan få utbetalningar av ersättningar.
- Det behöver klargöras hur samhällskritiska data ska säkras.
- Det behöver finnas förberedd planering för både utrymning och inkvartering.
- Formerna för finansieringen av beredskapsplanering avseende svensk grundskola och förskola behöver säkerställas.
- Sverige behöver ha förmåga att hantera oexploderad ammunition och minor.
- Svensk beredskapsplanering behöver säkerställa ett ökat fysiskt skydd för civilbefolkningen.

- Det behövs en nationell plan för hur man långsiktigt kommunicerar till och med allmänheten under höjd beredskap. Denna behöver kompletteras med breda, kontinuerliga och långsiktiga satsningar på kunskapshöjning hos allmänheten gällande totalförsvaret och egenberedskap.

Om regeringsuppdraget

Det ingår i MSB:s instruktion att utveckla och stödja arbetet med civilt försvar. Det här arbetet pågår kontinuerligt. Därtill får myndigheten särskilda uppdrag från regeringen för att bidra till utvecklingen av det civila försvaret. Den här redovisningen ska ses som en del av detta större arbete, som tillsammans bildar underlag till utveckling av politik och offentlig förvaltning för att stärka det civila försvaret. I regeringsuppdraget har MSB studerat utmaningar som kan observeras som en följd av kriget, hur Ukraina, eller MSB:s Ukraina-stödjande verksamhet har försökt lösa utmaningarna samt vilka lärdomar som kan dras baserat på en analys av erfarenheterna.

Bakgrund

Regeringen gav den 13 juli 2023 i uppdrag till MSB att till Regeringskansliet, Försvarsdepartementet redovisa hur erfarenheter och lärdomar från kriget i Ukraina kan tas tillvara i MSB:s verksamhet och i den fortsatta utvecklingen av det civila försvaret. MSB ska lämna en delredovisning till Regeringskansliet senast den 6 november 2023, och en slutredovisning senast den 7 juni 2024.

I uppdraget till MSB anges att myndigheten ska samverka med relevanta svenska myndigheter. MSB har samverkat med Försvarsmakten och Försvarets materielverk, som fått motsvarande uppdrag inom sina respektive verksamhetsområden. Samverkan har även skett genom att inhämta information från sektorsansvariga myndigheter, civilområdesansvariga länsstyrelser, övriga beredskapsmyndigheter och Riksantikvarieämbetet. Totalförsvarets forskningsinstitut och Försvarshögskolan har bidragit i inhämtningen av underlag.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, har till uppgift att utveckla och stödja samhällets förmåga att hantera olyckor och kriser. Vi bidrar till att samhället förebygger händelser och att vi är beredda när de inträffar. När en allvarlig olycka eller kris inträffar ger vi stöd. Vi ska också se till att samhället lär sig av det inträffade.

Kontaktpersoner

MSB:s presstjänst

Presskontakt

press@msb.se

010-240 44 44

Anna Wennerström

Presskontakt

Pressansvarig

anna.wennerstrom@msb.se

Elin Bohman

Presskontakt

Pressekreterare

press@msb.se